
RAPPORT

Andøya Spaceport - Detaljprosjekt

OPPDRAKSGIVER

Sortland Entreprenør AS

EMNE

Brannkonsept BN2 Power Station

DATO / REVISJON: 20.05.2022/01

DOKUMENTKODE: 10229708-RIBR-RAP-201

Multiconsult

Denne rapporten er utarbeidet av Multiconsult i egen regi eller på oppdrag fra kunde. Kundens rettigheter til rapporten er regulert i oppdragsavtalen. Hvis kunden i samsvar med oppdragsavtalen gir tredjepart tilgang til rapporten, har ikke tredjepart andre eller større rettigheter enn det han kan utlede fra kunden. Multiconsult har intet ansvar dersom rapporten eller deler av denne brukes til andre formål, på annen måte eller av andre enn det Multiconsult skriftlig har avtalt eller samtykket til. Deler av rapportens innhold er i tillegg beskyttet av opphavsrett. Kopiering, distribusjon, endring, bearbeidelse eller annen bruk av rapporten kan ikke skje uten avtale med Multiconsult eller eventuell annen opphavsrettshaver.

RAPPORT

OPPDAG	Andøya Spaceport - Detaljprosjekt	DOKUMENTKODE	10229708-RIBR-RAP-201
EMNE	Brannkonsept Kraftstasjon	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDAGSGIVER	Sortland Entreprenør AS/Øystein Olesen	DISIPLINLEDER	Aleksander Gamlemshaug
KONTAKTPERSON	Øystein Olesen	UTARBEIDET AV	Steffen Furevik
GNR./BNR./SNR.	34 / 2	ANSVARLIG ENHET	10233025 Brannsikkerhet

SAMMENDRAG

Multiconsult har utarbeidet brannkonsept for Andøya Spaceport – **Detaljprosjekt** «Kraftstasjon». Oppdragsgiver har vært Sortland Entreprenør AS. Byggverket har virksomhet som plasseres i RKL2. Byggverket skal oppfylle de krav som gjelder for BKL 1.

Bygget som skal oppføres er en kraftstasjon på en etasje som inneholder et traforom, tavlerom, serverrom og nødstrøm- og generatorrom. I tillegg skal det oppbevares en dieseltank i bygget.

- Den branntekniske prosjekteringen følger preaksepterte ytelser iht. veiledning til TEK 17, med følgendehovedprinsipper: Risikoklasse 2 og brannklasse 1
- Branncelleinndeling fremkommer på vedlagte branntegninger
- Brannalarmanlegget må prosjekteres og utføres i samsvar med NS 3960:2019 og NS-EN 54-serien. Installasjoner som skal ha en funksjon under brann, må ha tilfredsstillende og sikker strømtilførsel i den tiden installasjonen skal fungere og minst 30 minutter
- **Det er tilrettelagt rømning til det fri via utgangsdører**
- Det er tilrettelagt for manuell slokking med håndslukkere
- Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskaper er prosjektert med kjørbær atkomst til bygget med oppstillingsplass for brannvesenets høydemateriell slik at alle sider dekkes
- Det skal være NOVEC 1230 slokkeanlegg i alle serverrom som må prosjekteres og utføres i samsvar med NS-EN 15004:2019.

01	20.05.2022	Endring etter nytt arkitekt underlag	Steffen Furevik	Aleksander Gamlemshaug	Aleksander Gamlemshaug
00	14.01.2022	Rammesøknad	Steffen Furevik	Aleksander Gamlemshaug	Karl Hermann Bjørnland
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Innledning	5
1.1	Identifisering av tiltaket	5
1.2	Ansvaroppgaver i henhold til Saksforskriften	5
1.3	Dokumentasjonsform	5
2	Grunnlag og forutsetninger for brannteknisk prosjektering.....	6
2.1	Grunnlagsdokumentasjon	6
2.2	Beskrivelse av bygget, virksomhet, persontall, areal, høyde, plassering og brannenergi	6
2.2.1	Etasjetall og bruk	7
2.2.2	Personbelastning	7
2.2.3	Brannenergi	7
2.3	Spesielle forhold	7
2.4	Forutsetninger for beredskap	7
2.5	§ 11-2 Risikoklasse	7
2.6	§ 11-3 Brannklasse	7
3	Beskrivelse av branntekniske ytelseskrav.....	8
3.1	Oversikt over branntekniske tegninger og tilhørende dokumenter	8
3.2	§ 11-4 Bæreevne og stabilitet	8
3.3	§ 11-5 Sikkerhet ved eksplosjon	8
3.4	§ 11-6 Tiltak mot brannspredning mellom byggverk	9
3.5	§ 11-7 Brannseksjonering	9
3.6	§ 11-8 Brannceller	9
3.7	§ 11-9 Materialer og produkters egenskaper ved brann	11
3.8	§ 11-10 Tekniske installasjoner	11
3.9	§ 11-11 Generelle krav om rømning og redning	15
3.10	§ 11-12 Tiltak for å påvirke rømnings- og redningstider	16
3.11	§ 11-13 Utgang fra branncelle	18
3.12	§ 11-14 Rømningsvei	19
3.13	§ 11-15 Tilrettelegging for redning av husdyr	20
3.14	§ 11-16 Tilrettelegging for manuell slokking	20
3.15	§ 11-17 Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskap	21
4	Forutsetninger for byggefasen	24
4.1	Brannvern i byggefasen	24
4.2	Dokumentasjon av byggevarer	24
4.3	Dokumentasjon for driftsfasen	24
5	Spesielle forhold i bruksfasen	25
5.1	Om brannverndokumentasjon	25
5.2	Om bruks- og persontallsbegrensninger	25
5.3	Om personer med behov for assistert evakuering	25
5.4	Om brannenergi (brannbelastning), møbleringsrestriksjoner, osv	25
5.5	Om brannfarlig og trykksatt vare/stoff	25
5.6	Særskilte brannrutiner	25

1 Innledning

Multiconsult er engasjert av Sortland Entreprenør AS for brannteknisk rådgivning og prosjektering på konseptnivå i forbindelse med Andøya Spaceport – **Detaljprosjekt** av «Kraftstasjon».

Denne rapporten gir branntekniske premisser for arkitekt (ARK) og øvrige rådgivende ingeniørers (RI) detaljprosjektering av branntekniske løsninger.

Rapporten angir sammen med vedlagte branntegninger byggets brannkonsept. Disse dokumentene utgjør til sammen underlag for detaljprosjektering av brannsikkerheten i bygget, og må foreligge for alle prosjekterende.

Detaljprosjekterende er ansvarlig for å formidle til RIBr dersom de gjør valg som medfører at branntekniske premisser må endres/tilpasses.

Bygget som skal oppføres er en kraftstasjon på en etasje som inneholder et traforom, tavlerom, serverrom og nødstrøm- og generatorrom. I tillegg skal det oppbevares en dieseltank i bygget.

Multiconsult erklærer ansvarsrett i tiltaksklasse 3 for brannkonsept iht. Plan- og bygningsloven og Byggesaksforskriften.

1.1 Identifisering av tiltaket

Identifisering av tiltaket		Ansvar
Oppdragsgiver:	Sortland Entreprenør AS	Info
Prosjektnavn:	Andøya Spaceport - Detaljprosjekt	Info
Bygningsnavn:	Kraftstasjon	Info
Adresse:	-	Info
Gnr./Bnr.	34/2	Info
Beskrivelse	Kraftstasjon (høyspenningsanlegg)	Info
Særskilt brannobjekt	Kommune/brannvesen bestemmer	Info

1.2 Ansvarsoppgaver i henhold til Saksforskriften

Ansvarsoppgaver i henhold til saksforskriften		Ansvar
Tiltakshaver:	Andøya Space Orbital	Info
Ansvarlig Søker (SØK):	Multiconsult	Info
Ansvarlig uavhengig kontroll brann:	Firesafe	Info
Gjeldende TEK	TEK 17	Info

1.3 Dokumentasjonsform

De branntekniske ytelseskravene er dokumentert i henhold til preaksepterte ytelser angitt i VTEK.

2 Grunnlag og forutsetninger for brannteknisk prosjektering

Dette kapitlet oppsummerer grunnlagsdokumentasjon, forutsetninger og begrensninger som ligger til grunn for det valgte brannkonseptet.

2.1 Grunnlagsdokumentasjon

Grunnlagsdokumentasjon		Ansvar
Tegninger/dokumenter fra oppdragsgiver	• PWR_dwg • A20_01 Power station • T133408a • Dieselaggregat Atlas Copco DHA 1650 E ME Multiconsult – Leveransetilbud ID-nr. SGV423 – Makker Tlf 66766500 • Launch area AIT building explosion pressure calculations	Info
Andre grunnlagsdokumenter	• RENblad 6002 – Byggtekniske krav for nettstasjon i bygg samt plassbygd (v4.6) • 10218164-RIS-RAP-003-01 QRA report • FOR-2005-12-20-1626 <i>Forskrift om elektriske forsyningsanlegg</i>	Info
Befaringer		Info

2.2 Beskrivelse av bygget, virksomhet, persontall, areal, høyde, plassering og brannenergi

Figur 1: Perspektiv av Kraftstasjon (venstre) og AIT-bygninger (høyre)

2.2.1 Etasjetall og bruk

Etasje	Tellende	Bruk	Areal
1	Ja	Trafoform, nødstrøms- og generatorrom, tavlerom og serverrom	Ca. 170 m ²

Generatorrom har lavspenn-installasjon (<1000 V) basert på informasjon fra RIE. *Diesel rotary uninterruptible power supply* (DRUPS) er installert i generatorrom.

2.2.2 Personbelastning

Etasje	Dimensjonerende persontall	Kommentar
1	Sporadisk personopphold	

2.2.3 Brannenergi

Brannenergien er forutsatt normal, dvs. spesifikk brannenergi er forutsatt under 400 MJ/m² omhyllingsflate. Dette vil normalt ikke gi noen bruksbegrensninger i lokalet. Unntaket er trafonisjer hvor det vil være store mengder olje. Oljeisolerte transformatorer vil ha høyere brannenergi. Disse er underlagt FEF, som ivaretar krav som følge av bruk av olje og tilhørende økning i spesifikk brannenergi

2.3 Spesielle forhold

Storulykkeforskriften gjelder for virksomheten som behandles av ASO.

Ettersom bygget skal inneholde et trafoform gjelder også FEF (Forskrift om elektriske forsyningsanlegg) i tillegg til TEK17.

RENblad 6002 «Byggetekniske krav for nettstasjon i bygg samt plassbygd» tar for seg de viktigste brannkravene for trafoformet fra FEF som også angir de strengeste kravene som gjelder for trafoformet.

Bygget inneholder et trafoform. Dette skilles ut med brannvegg REI 90 A2-s1,d0 og har egen utgang til det fri.

Det er et generatorrom i bygget. Dette rommet skilles ut med EI 60 A2-s1,d0.

Det skal også oppbevares en dieseltank i bygget. Det er anbefalt plassering i vedlagte branntegninger.

2.4 Forutsetninger for beredskap

Forutsetninger for beredskap		Ansvar
Ansvarlig brannvesen	Andøya brann og redning	Info
Innsatstid	30 minutter	Info
Vannforsyning	3000 l/min	Info
Eiers egen beredskap	Industrivern i tråd med storulykkeforskrift	Info
Offentlige forutsetninger		Info

2.5 § 11-2 Risikoklasse

Risikoklassen (RKL) i byggverket er som følger: RKL2.

2.6 § 11-3 Brannklasse

Byggverket skal oppfylle de krav som gjelder i følgende brannklasse (BKL): BKL 1.

3 Beskrivelse av branntekniske ytelseskrav

3.1 Oversikt over branntekniske tegninger og tilhørende dokumenter

- 10229708-RIBr-TEG-201_Branntegninger-Kraftstasjon

3.2 § 11-4 Bæreevne og stabilitet

Bygningsdel	Krav i BKL1	Ansvar
Bæresystem	Nettstasjoners konstruksjoner skal ha minimum ha brannmotstand REI 60-M A2-s1,d0 (§4-7 veiledning "Plassering av generator, transformator og fordelings-anlegg"). Dette gjelder for rom for alle høyspenningsanlegg og er således uavhengig av type transformator (oljeisolert eller tørrisolert).	RIB
Balkonger og utkragede bygningsdeler	Må ha forsvarlig innfesting for å hindre nedfall. Tyngre bygningsdeler, som f.eks. balkonger, må forankres i byggverkets hovedbæresystem.	RIB
Bæring branncellebegrensende konstruksjoner	Branncellebegrensende konstruksjoner må understøttes av bærende konstruksjoner med tilsvarende eller høyere brannmotstand.	RIB

3.3 § 11-5 Sikkerhet ved eksplosjon

Sikkerhet ved eksplosjon		Ansvar
Tiltak mot eksplosjonsfare	Dersom det planlegges rom eller områder der det kan forekomme fare for eksplosjon gjelder følgende: Rom hvor det kan forekomme fare for eksplosjon, må utgjøre en egen branncelle. Rom hvor det kan forekomme fare for eksplosjon, må ha minst én trykkavlastningsflate for å sikre mot skader på personer og byggverket forøvrig. Avlastet trykk må ledes bort i sikker retning. Trykkavlastningsflater må ikke plasseres i takflater og lignende med mindre det dokumenteres at snølast ikke er til hinder for avlastningsflatens funksjon. Bærende og branncellebegrensende bygningsdeler må om nødvendig forsterkes for å opprettholde rømningsveiers funksjon og forhindre spredning av brann til andre brannceller. ARK er satt som ansvarlig, men dette må koordineres med RIB, RIE og RIV i tillegg.	ARK
Krav til nettstasjon	Nettstasjon skal sikres iht. relevant RENblad. Nettstasjoner skal utføres med trykkavlastningsflate. Dette for å hindre at et eventuelt eksplosjonstrykk ødelegger skillekonstruksjoner mellom nettstasjonen og øvrige deler av bygget, med risiko for spredning av brann og/eller eksplosjonstrykk til andre deler av bygget.	ARK

Sikkerhet ved eksplosjon		Ansvar
Krav i andre regelverk	Krav til sikkerhet ved eksplosjon er også gitt i Forskrift om håndtering av farlig stoff, samt i Forskrift om elektriske forsyningsanlegg.	RIE

Brannkonseptet dekker hendelser i bygningen internt, ikke utenfor bygget.

- PAD utskytingsområde er utenfor dette brannkonseptet. Dekkes av egen risikovurdering.

3.4 § 11-6 Tiltak mot brannspredning mellom byggverk

Tiltak mot brannspredning mellom lave byggverk		Ansvar
Avstand mellom byggverk	Det skal være minimum 8,0 m til nabobygg.	ARK
Dører/luker/vinduer et i brannseksjonerende konstruksjoner	Vinduer og dører må plasseres/beskyttes slik at de ikke blir utsatt for mekanisk påkjenning ved nedfall av andre bygningsdeler. Vinduer og dører må ha samme brannmotstand, EI-klassifisering som veggen.	ARK

3.5 § 11-7 Brannseksjonering

Brannseksjonering		Ansvar
Plassering	Plassering av brannseksjonering fremgår av branntegninger. Traforom er skilt ut som egen brannseksjon.	Info
Brannseksjonsstørrelse	Maksimalt areal tillatt 1200 m ² er ivarettatt med brannalarmanlegg.	Info
Brannmotstand	REI 90-M A2-s1,d0 (gjelder for traforom)	ARK
Dører/luker/vinduer et i brannseksjonerende konstruksjoner	Vinduer og dører må plasseres/beskyttes slik at de ikke blir utsatt for mekanisk påkjenning ved nedfall av andre bygningsdeler. Vinduer og dører må ha samme brannmotstand, EI-klassifisering som veggen.	ARK

3.6 § 11-8 Brannceller

Branncelleinndeling – vegg og etasjeskiller		Ansvar
Branncelleinndeling	Branncelleinndeling er vist på vedlagte branntegninger. Generelle krav til branncelleinndeling er angitt i notat. Se branntegninger for detaljer.	-
Branncellebegrensende bygningsdeler generelt	BKL 1 – EI 30. For generatorrommet skal brannskille være EI 60 A2-s1,d0. Traforommet skilles ut med brannvegg REI 90-M A2-s1,d0. Tavle- og serverrom kan ha EI 60 A2-s1,d0 for å øke verdisikkerheten i bygget	ARK
Etasjeskiller	Etasjeskiller skal generelt utføres som branncellebegrensende bygningsdeler.	ARK RIB

Branncelleinndeling – vegg og etasjeskiller		Ansvar
Vinduer i branncellebegrensende vegg	Vindu fasade bør ikke utformes pga ytre påvirkning fra PAD. Vinduer skal generelt utføres med samme brannmotstand som den bygningsdelen vinduet er plassert i. Vindu med brannmotstand må ikke kunne åpnes i vanlig brukstilstand.	ARK

Brannmotstand dører og luker		Ansvar
Dører og luker generelt	Dører og luker skal generelt utføres med samme brannmotstand som bygningsdelen de er plassert i.	ARK
Spesifiserte krav til dører	For detaljert krav til brannmotstand på dører, samt omfang av selvlukkere, se branntegninger.	ARK

Utvendig brannspredning		Ansvar
Forebygging av utvendig brannspredning mellom brannceller i ulike plan	Ikke aktuelt pga én etasje.	ARK
Forebygging av horisontal brannspredning via vinduer	Ikke aktuelt	ARK
Omfang brannmotstand i fasade	Se branntegninger for omfang av brannmotstand i fasade.	ARK

Rom for lagring av brensel							Ansvar	
	Maksimalt antall liter	Type brensel	Vegger/etasje skiller	Overflate	Dør	Type tank	Info	
Fyrrom inntil 50 m ² eller andre rom som ikke er beregnet på varig opphold	4000	Lett fyringsolje	Branncelle-begrensende	B-s1,d0 [In 1]	EI-30CSa	Stål-tank ¹	ARK	
	4000	Fyringsparafin	EI60 A2-s1,d0		EI-60CSa			
Tankrom	10000	Lett fyringsolje	Branncelle-begrensende		EI-30CSa	Tank i brennbart materiale ² ³		
	6000	Fyringsparafin + Lett fyringsolje	EI60 A2-s1,d0		EI-60CSa			

¹ Dobbeltvegget tank, hvor den ytre beholderen er i stål, regnes som ståltank

² Med brennbart materiale menes for eksempel GUP-tank og polyetylen-HD-tank

³ Tank i GUP eller polyetylen med dokumentert brannmotstand 30 minutter kan plasseres i branncellebegrensende tankrom EI 30

3.7 § 11-9 Materialer og produkters egenskaper ved brann

Materialer og produkters egenskaper ved brann		Ansvar
Overflater i brannceller som ikke er rømningsvei		
Overflater på vegger og i himling/tak i branncelle inntil 200 m ²	D-s2,d0	ARK
Overflater i sjakter og hulrom	B-s1,d0	ARK
Overflater i rom med brannfarlig aktivitet, tankrom	A2-s1,d0	ARK
Overflater i brannceller som er rømningsvei		
Overflater på vegger og i himling/tak	B-s1,d0	ARK
Overflater på gulv	Dfl-s1	ARK
Utvendige overflater		
Overflater på ytterkledning	D-s3,d0	ARK
Taktekking	B _{ROOF} (t2)	ARK
Kledninger		
Kledning i branncelle inntil 200 m ² som ikke er rømningsvei	K ₂ 10 D-s2,d0	ARK
Kledning i branncelle som er rømningsvei	K ₂ 10 B-s1,d0	ARK
Kledning i sjakter og hulrom	K ₂ 10 B-s1,d0	ARK
Kledning i rom med brannfarlig aktivitet, tankrom	K ₂ 10 A2-s1,d0	ARK

Isolasjon i bygningsdeler		Ansvar
Bruk av ubrennbar eller begrenset brennbar isolasjon vil gi den brannteknisk sikreste og mest robuste utførelsen.		Info
Generelt krav til isolasjon	A2-s1,d0	ARK (RIB)
Bruk av brennbar isolasjon	Dersom det er aktuelt med brennbar isolasjon, skal RIBr informeres.	ARK (RIB)

3.8 § 11-10 Tekniske installasjoner

Tekniske installasjoner skal prosjekteres og utføres slik at installasjonene ikke øker faren vesentlig for at brann oppstår eller at brann og røyk sprer seg.

Ventilasjonsanlegg		Ansvar
Ventilasjonsanlegg – generelt krav	Ventilasjonsanlegg som betjener mer enn én branncelle må utføres slik at det ikke øker faren vesentlig for at brann oppstår eller at brann og røyk sprer seg.	RIV
Ventilasjonsanleggets funksjon ved brann *	Dersom anlegget skal gå ved brann, må anlegget utføres på en slik måte at røyk som kommer inn i ventilasjonsanlegget luftes ut til det fri uten fare for at røyk sprer seg til andre brannceller.	RIV

Ventilasjonsanlegg		Ansvar
	Dersom anlegget skal stanse ved brann, må anlegget utføres slik at ventilasjonskanaler lukkes slik at røyk ikke sprer seg til andre brannceller. Det skal være detektor plassert etter aggregat på tilluftskanal som stanser ventilasjonsaggregatet ved deteksjon av røyk. Dette for å hindre at brann i selve aggregatet spres og hindre brannsmitte ved brannrøyk utenfra. Ytterligere informasjon er gitt i byggforsk 520.352 <i>Brannsikring og røysikring av balanserte ventilasjonsanlegg</i>.	
Ventilasjonsanlegg – gjennomføringer	Ventilasjonskanaler som føres gjennom en bygningsdel med brannmotstand må utføres slik at brannmotstand blir opprettholdt.	RIV
Innfesting og oppheng for kanaler og ventilasjonsutstyr	Innfesting og oppheng for kanaler og ventilasjonsutstyr må utføres slik at forutsatt funksjonstid og brannmotstand blir opprettholdt.	RIV
Materialkrav til ventilasjonsanlegg	Ventilasjonsanlegg må utføres i materialer som tilfredsstiller klasse A2-s1,d0. For kanaler gjelder dette hele tverrsnittet (kanalgodset). Unntak kan gjøres for små komponenter som ikke bidrar til spredning av brann.	RIV
Overstrømning	Ved overstrømning over brannceller, så skal det monteres mekanisk brannspjeld som lukker automatisk ved brann.	RIV
Forutsatt funksjonstid og brannmotstand	30 min.	RIE
Krav til brann- og røykspjeld	Brann- og røykspjeld som monteres skal ha samme brannmotstand som den bygningsdelen de er plassert i. I tillegg til brannmotstand EI, skal spjeldene oppfylle røyktetthet S _a .	RIV
Brannseksjonering	Det anbefales at ventilasjonsanlegg ikke krysser brannseksjonering/brannvegg, og at det etableres egne anlegg for hver brannseksjon. Dersom ventilasjonsanlegget må krysse brannseksjoneringen, skal det etableres lukkeanordning/brannspjeld i gjennomføringen. Denne skal oppfylle samme brannmotstand som brannseksjoneringsvegg.	RIV

* RENblad 6002:

- På generelt grunnlag anbefales det ikke etablering av ventilasjonskanaler som bryter brannskillet mellom nettstasjon og øvrig del av bygningen.
- REN anbefaler derfor ventilasjonskanal som går direkte til fri luft.
- For plassering, spesifikasjon og dimensjonering av ventilasjonssystem henvises det til RENblad 6018.

Røranlegg		Ansvar
Generelt krav til rørgjennomføringer	Rørgjennomføringer i brannskillende konstruksjoner må ha dokumentert brannmotstand. Det er angitt to unntak nedenfor.	RIV
Krav til plastrør	Plastrør med ytre diameter til og med 32 mm kan føres gjennom murte eller støpte konstruksjoner med brannmotstand inntil klasse	RIV

Røranlegg		Ansvar
	EI 90 A2-s1,d0 og gjennom isolerte lettvegger med brannmotstand inntil klasse EI 60 A2-s1,d0 når det tettes rundt røren med tettemasse. Tettemasse må være klassifisert for den aktuelle bruke og ha samme brannmotstand som konstruksjonen for øvrig.	
Krav til støpejernsrør	Støpejernsrør med ytre diameter til og med 110 mm kan føres gjennom murte eller støpte konstruksjoner med brannmotstand inntil klasse EI 60 A2-s1,d0 når det tettes rundt rørene med tettemasse, eller støpes rundt, og konstruksjonen har tykkelse minst 180 mm. Tettemassen må være klassifisert for den aktuelle bruken og ha samme brannmotstand som konstruksjonen for øvrig. Avstanden fra røret til brennbart materiale må være minst 250 mm.	RIV

Rør- og kanalisolasjon		Ansvar
Generelt krav	Det stilles materialkrav til bruk av termisk isolasjon, kondens isolasjon o.l. Kravet avhenger av hvor stor del av isolasjonens samlede overflate som er eksponert, samt hvor rør- og kanaler er plassert.	RIV
Isolasjon utgjør mer enn 20% av tilgrensende vegg- eller himlingsflate.	Isolasjon må oppfylle A _{2L} -s1,d0, eller ha samme klasse som tilgrensende overflater (se kap. 3.7 § 11-9 Materialer og produkters egenskaper ved brann).	RIV
Isolasjon utgjør mindre enn 20% av tilgrensende vegg- eller himlingsflate.	Isolasjon på rør og kanaler i rømningsvei må minst tilfredsstille B_L-s1,d0. Enkeltstående rør eller kanaler med ytre diameter til og med 200 mm kan tilfredsstille C_L-s3,d0. Isolasjon på rør og kanaler som er lagt i sjakt, i hulrom og bak nedforet himling med branncellebegrensende funksjon, må minst tilfredsstille klasse C_L-s3,d0. Øvrig isolasjon på rør og kanaler må minst tilfredsstille DL-s3,d0	RIV

Elektriske installasjoner		Ansvar
Generelt krav	Klasser for ulike bruksområder for kabler er angitt i NEK 400 Elektriske lavspenningsinstallasjoner. For installasjoner med elektronisk kommunikasjon gjelder NEK 702 informasjonsteknologi – Installasjon av kabling.	RIE
Gjennomføringer	Kabelgjennomføring i brannskillende konstruksjon må ha dokumentert brannmotstand. For kabelgjennomføringer henvises det til RENblad 6017.	RIE
Kabelføring i nedforet himling	Kabler må ikke legges over nedforet himling eller i hulrom i rømningsvei med mindre ett av følgende punkter er oppfylt: Kablene representerer liten brannenergi, det vil si mindre enn ca. 50 MJ/løpemeter hulrom	RIE

Elektriske installasjoner		Ansvar
	- Kablene er ført i egen sjakt med sjaktvegger som har brannmotstand tilsvarende branncellebegrensende bygningsdel - Himlingen har brannmotstand tilsvarende branncellebegrensende bygningsdel - Hulrommet er sprinklet	
Kabelføring i rømningsvei	Kabler som utgjør liten brannenergi, det vil si mindre enn ca. 50 MJ/løpemeteter korridor eller hulrom, kan føres ubeskyttet gjennom rømningsvei. Dette er et spesifikt unntak som gjelder kabler. For kabelgjennomføringer henvises det til RENblad 6017.	RIE

Særkrav for kabelgruber i RENblad 6002		Ansvar
Nettstasjon med HS og standard LS kabelgruber	Alle nettstasjoner på bakkeplan i eller tilnytning til bygg skal ha både HS og LS-kabelgruber med oljekant. Det skal være plass til minimum fire HS-kabler og åtte LS-kabler. Dette gjelder hvor Nettselskapet har direkte levering til en eller flere kunder.	
Nettstasjoner med HS og "Stor" LS-kabelgruber	Alle nettstasjoner på bakkeplan i eller tilnytning til bygg skal ha både HS og LS-kabelgruber med oljekant. Kanten skal utformes som ved standard grube. Det skal være plass til minimum fire HS-kabler og seksten LS-kabler. LS-gruben må i dette tilfellet utvides i lengden i forhold til standard grube for å få plass til alle kablene. Dette gjelder hvor Nettselskapet har større leveringer til kunder utenfor bygget. Alternativer: Det skal være plass til minimum fire HS-kabler og åtte LS-kabler. Dette gjelder hvor Nettselskapet har direkte levering til en eller flere kunder. Det skal være plass til minimum fire HS-kabler og seksten LS-kabler. Dette gjelder hvor Nettselskapet har større leveringer til kunder utenfor bygget.	
Tekniske krav til HS og LS kabelgruber	Dimensjonering: - Det skal kun benyttes gjennomføringer/rør i størrelsene 110 og 160 mm. Hvorav 110 mm benyttes for LS-kabler og 160 mm benyttes for HS-kabler. Utførelse: - Vanntetting: der Alle gjennomføringer/rør skal tettes mot vanninntrenging, gjelder også gjennomføringer hvor det er lagt kabel. Det skal være mulig å fjerne tettemassen på en enkel måte. - Brannetting: I de tilfellene hvor gjennomføringene/rørene går til andre rom eller gjennom dem, gjelder også gjennomføringer/rør hvor det er lagt kabel, skal det branntettes med godkjent masse	

	Øvrige tekniske krav Beskyttelse: Hvor rør og/eller kabelføringer går gjennom eks. et garasjeanlegg, må de dekkes til og merkes godt.	

Installasjoner med funksjon under brann		Ansvar
Generelt	Installasjon som er forutsatt å ha en funksjon under brann, skal være prosjektert og utført slik at deres funksjon opprettholdes i den tiden som er nødvendig. Dette omfatter også tilførsel av vann, strøm eller signaler som er nødvendig for å opprettholde installasjonens funksjon. Krav til funksjonstid er angitt i forbindelse med hver installasjon. Under er det angitt hvordan strømforsyning fra tavlerom kan sikres.	RIV RIE
Sikring av strømforsyning	Strømforsyning til installasjoner som skal ha en funksjon under brann og slokking må sikres på en av følgende måter: - Ved beskyttelse med et automatisk sprinkleranlegg - Ved at kabler legges i innstøpte rør med overdekning minimum 30 mm - Ved at det brukes kabler som beholder sin funksjon og driftsspenning	RIE
Typisk funksjonstid	30 min.	RIE
Typiske installasjoner som må sikres strømforsyning	Heis, motordrevne røykluker, alarmgivere, nødløslanlegg, dørautomatikk mv. Se under hver teknisk installasjon for spesifikke krav til strømforsyning. Relevant standard for de ulike installasjonene kan også stille tilleggskrav.	RIE
Krav til UPS, sikker strømforsyning o.l.	Se relevant standard for de ulike installasjonene, for ev. tilleggskrav til UPS, sikker strømforsyning, nødstrøm o.l.	RIE

3.9 § 11-11 Generelle krav om rømning og redning

Byggverk skal prosjekteres og utføres for rask og sikker rømning og redning. Det skal tas hensyn til personer med funksjonsnedsettelse.

Generelle krav om rømning og redning		Ansvar
Krav til utforming av fluktvei	Fluktvei er forflytning innenfor den branncellen den rømmes fra. Branncellen skal innredes slik at det ikke er til hinder for rømning. Forbindelse fra ethvert oppholdssted til rømningsvei må være oversiktlig, uten hindringer og ha færrest mulig retningsendringer	ARK
Innredning	Brannceller skal innredes slik at innredning, møblering, foldevegger, installasjoner ikke er til hinder for sikker rømning.	ARK
Merking	Skilt, symbol og tekst som viser rømningsveier og sikkerhetsutstyr skal kunne leses og oppfattes under rømning når det er brann- eller røykutvikling.	ARK (RIE) (RIV)

3.10 § 11-12 Tiltak for å påvirke rømnings- og redningstider

Automatisk slokkeanlegg		Ansvar
NOVEC 1230 slokkeanlegg	Det skal benyttes NOVEC 1230 slokkeanlegg i serverrom. Slokkeanlegget skal være i tråd med NS-EN 15004:2019.	RIV

Brannalarmanlegg		Ansvar
Type og omfang automatisk brannalarmanlegg	Byggverket skal utføres med fulldekkende automatisk brannalarmanlegg.	RIE
Gjeldende standard	Brannalarmanlegget må prosjekteres og utføres i samsvar med NS 3960:2019 og NS-EN 54-serien.	RIE
Brannalarmkategori	Brannalarmkategori 2. Heldekkende brannalarmanlegg med optisk røykdetektor i alle områder.	RIE
Detektorteknologi	Annen detektorteknologi kan benyttes i driftsmiljøer hvor dette er dokumentert å være bedre egnet.	RIE
Funksjonstid ved brann	30 min.	RIE
Varsling	Varsling må være i samsvar med NS 3960:2019.	RIE
Utvendig varsling	Utvendige arealer på og rundt byggverket må ha utstyr for varsling av brann.	RIE
Alarmstyrke	Alarmstyrke må være i samsvar med NS 3960:2019.	RIE
Alarmorganisering	RIE utarbeider alarmorganisering og involverer RIBr ved behov.	RIE
Alarmoverføring	Brannalarmanlegget må alarmoverføring til nødalarmsentral, alarmstasjon eller vaktsselskap.	RIE
Optisk varsling	Optisk varsling må monteres der dette kreves ut fra universell utforming.	RIE
Spesielle forhold	RIBr er ikke gjort kjent med at det er forhold i byggverket som kan regnes som spesielle forhold.	RIE
Særskilt unntak	RIBr er ikke informert om at det er planlagt med særskilte unntak fra gjeldende standard.	RIE
Krav til plassering og merking av sentral	Brannsentral eller tilsvarende må være plassert ved hovedangrepsvei. Nødvendig informasjon om brannalarmanlegget må finnes ved hovedangrepsvei.	RIE

Særkrav for brannalarmanlegg i arbeidsbygninger		Ansvar
Krav i denne tabell kommer i tillegg til de generelle krav til automatisk brannalarmanlegg.		RIE
Varsling	Akustiske alarmorganer må suppleres med optiske i: • De deler av byggverket som er åpent for publikum • Fellesarealer	RIE

Markeringsskilt og nødbelysning		Ansvar
Type og omfang ledesystem	Det er ikke krav til ledesystem i byggverket. Minimumskravet er at det skal være markeringsskilt over alle utganger til rømningsveier.	RIE
Gjeldende standard generelt	For prosjektering og utførelse vises til NS 3926-1:2017.	RIE
Krav om nødbelysning	Det er krav om nødbelysning i bygninger med arbeidsplasser og arbeidslokaler. For prosjektering og utførelse av nødbelysning vises det til NS-EN 1838:2013.	RIE
Krav til komponenter	Komponenter kan være lysende, belyste eller etterlysende.	RIE
Krav til markeringsskilt	Det må være markeringsskilt over alle utganger til og i rømningsvei. Unntak kan gjøres for rom der skilt åpenbart er unødvendig (f.eks. små rom, toaletter, boenheter mv.).	RIE
Rømningsmerking	Må være synlig og lesbar fra alle steder i fluktveien og rømningsveien.	RIE
Funksjonstid	30 min.	RIE

Krav til oljeoppsamling		Ansvar
Oljefylte transformatorer med oljevolum > 1000 l	«Der det er plassert utstyr med isolerende væske skal det være oppsamlingsanlegg, terskel eller andre tiltak slik at væsken ikke renner ut av rommet eller ut i naturen ved en lekkasje. Oljefylte transformatorer og reaktorer med oljevolum mer enn 1000 l skal ha oljegrube med oppsamlingstank. Oljegruben skal ha innretning for slukking av eventuell brann i oljen.» For oljevolum > 1000l: Separate oljegrube for hver transformator eller felles oppsamlingstank som må kunne ta imot oljemengde og slukkeveske for den største transformator.	ARK RIV
Oljefylte transformatorer med oljevolum ≤ 1000 l	For oljevolum ≤ 1000 l: Krav til oljeoppsamling ved hjelp av oppsamlingsanlegg, terskel eller andre tiltak slik at oljen ikke renner ut.	ARK RIV
Alternativer for innretning for slukking av brann	- Standard: Stålristerfilter (Perforert dørkplate) - Opsjon: Stålrister med metallduk - Opsjon: Tilstrekkelig lag med steinfilter som spesifisert i FEF § 4-9 forlagt på stålrister	ARK RIV

Krav til oljeoppsamling		Ansvar
	Hvis ikke er annet oppgitt av oppdragsgiver er stålristerfilter standard. Alle variantene skal utjevnes til jordingssystemet med 16 mm ² CU jordledning. For detaljer, se RENblad 7451.	

3.11 § 11-13 Utgang fra branncelle

Utgang fra branncelle		Ansvar
Sikkert sted	Utgang til det fri, i tilstrekkelig avstand fra brannobjektet.	ARK
Krav til utgang	Se branntegninger for angitte krav til utganger fra branncelle utover de generelle krav angitt her. Brannceller med sporadisk personopphold kan ha rømning via annen branncelle. Det kan ikke være rømning via brannceller med brannfarlig aktivitet. Generelt skal avstand til nærmeste rømningsvei være maksimalt 50 meter, målt i ganglinjen.	ARK
Krav til bredde	Minimumskrav til fri bredde: 0,86 m. Samlet fri bredde på utganger bestemmes ut fra antall personer branncellen er beregnet for. Det legges til grunn 1 cm per person.	ARK
Krav til fri høyde på dør	2,0 m.	ARK
Krav til åpningskraft	Åpningskraft på dører skal være maksimalt 67 N dersom det ikke følger andre krav av § 12-13.	ARK
Krav til utgangsdør og dør til rømningsvei	Må kunne åpnes slik at den er enkel å bruk for alle personer. Rom for høyspentinstallasjoner skal dør slå i rømningsretning og kunne åpnes med kne, albu eller annen kroppsdel, også av person som kryper eller åler, FEF §4-7.	ARK
Krav til låsesystem, nattlåser og funksjon på døråpner	Dør med selvlukker C, kan settes i åpen stilling ved hjelp av elektromagnetiske holdere som utløses og lukker døren ved brannalarm. Dør til rømningsvei må ha et låsesystem som ivaretar tilbakerømning. Dør til rømningsvei kan være låst når byggverket har brannalarmanlegg og låsesystemet åpnes automatisk ved alarm. I tillegg må det være tydelig merket knapp for manuell åpning av døren. Det kan aksepteres inntil 10 sekunder tidsforsinkelse på den manuelle åpningsmekanismen. Nattlåser må utføres slik at de ikke kommer i strid med kravene til sikker rømning.	RIE (ARK)
Avbruddsfri strømforsyning	30 min.	RIE
Krav til utforming av dør i yttervegg som er rømningsdør	Dersom døren slår ut, må den ikke kunne blokkeres av snø eller is. Takoverbygg, snøfangere på tak og lignende vil kunne forhindre dette. For døren ut av traforommet skal minimums dimensjon skal være som følger: 2,7m x 1,61m. (Lysåpning)	ARK

Utgang fra branncelle		Ansvar
	Denne inn/utgangen skal også fungere som rømningsvei og merkes tydelig med etterlysende skilt og teksten "UT" med bokstavhøyde 1/100 av aktuell leseavstand.	

3.12 § 11-14 Rømningsvei

Rømningsvei - generelt		Ansvar
Krav bredder utover krav til rømning.	Bredder angitt i denne rapporten er knyttet til rømning. Krav til bredder for universell utforming og tilgjengelighet er angitt i TEK § 12-6 og kan angi større bredder enn det som gjelder med hensyn til rømning. Merk også at § 12-14 angir minimumskrav til trapper som kan gi større bredder enn det som gjelder med hensyn til rømning.	ARK
Fri bredde på rømningsvei Horisontal-korridor	Minimum fri bredde er 0,86 m. Se branntegning for detaljerte krav til fri bredde utover minimumskrav.	ARK
Fri bredde på rømningsvei Vertikal-trapp/rampe	Minimum fri bredde er 0,86 m. Se branntegning for detaljerte krav til fri bredde utover minimumskrav.	ARK
Tillatte innsnevringer	Rømningsvei skal ikke ha innsnevringer. Rekkverk, håndløper mv. kan stikke inntil 10 cm ut fra vegg uten at den frie bredden må økes.	ARK
Krav til høyde	Av hensyn til rømning skal høyden være minimum 2,0 m.	ARK
Krav til hovedatkomst	Hovedatkomst til byggverket, eller del av byggverket, skal være tilrettelagt for sikker rømning.	ARK
Krav til utvendige arealer som benyttes til rømning	Utvendige arealer må tilpasse for rømning. Det vil si utganger fra rømningsveier til terreng må tilrettelegges slik at de leder vekk fra byggverket. Det må også tilrettelegges med oppsamlingsplass i trygg avstand fra bygget.	ARK LARK

Rømningsvei - rømningsdører		Ansvar
Brannmotstand	Se branntegninger for krav til brannmotstand og omfang av selvlukkere.	ARK
Krav til dør i rømningsvei	Bredde på dør skal være som angitt for rømningsveien. Dører skal ha fri høyde på minimum 2,0 m.	ARK
Krav til brukbarhet	Dører skal kunne åpnes uten bruk av nøkkel.	ARK LÅS
Slagretning	Dører skal slå ut i rømningsretning. Der det ikke er fare for oppstuvning (færre enn 10 personer) kan dør slå mot rømningsretning.	ARK

Rømningsvei - rømningsdører		Ansvar
	Rom for høyspentinstallasjoner skal dør slå i rømningsretning og kunne åpnes med kne, albu eller annen kroppsdel, også av person som kryper eller åler, FEF §4-7.	
Krav til åpningskraft	Åpningskraft på dører skal være maksimalt 67 N dersom det ikke følger andre krav av § 12-13.	LÅS
Krav til UPS	Krav til åpningskraft for dører i rømningsvei gjelder også når brannalarm er utløst, og ved strømbrudd. Dører med dørautomatikk trenger da UPS for å sikre funksjon også ved brann og strømbrudd.	LÅS
Krav til utforming av dør i yttervegg som er rømningsdør	Dersom døren slår ut, må den ikke kunne blokkeres av snø eller is. Takoverbygg, snøfangere på tak og lignende vil kunne forhindre dette.	ARK

3.13 § 11-15 Tilrettelegging for redning av husdyr

Bygget planlegges ikke for husdyr.

3.14 § 11-16 Tilrettelegging for manuell slokking

Krav knyttet til for manuell slokking		Ansvar
Omfang manuell slokking	Kan utføres med håndslukkeapparat, om ønskelig kan brannslange erstatte håndslukkeapparat.	RIV
Krav til brannslanger	Brannslanger må plasseres slik at de når inn i alle rom. Maksimal lengde på brannslanger er 30 m. Det vises til NS-EN 671-1:2012.	RIV
Krav til håndslukkere	Håndslukkeapparat kan være pulverapparat på minimum 6 kg med ABC-pulver, eller skum- og vannapparat på minimum 9 liter eller på minimum 6 liter og effektivitetsklasse minimum 21A etter NS-EN 3-7:2004.	RIV
Merking av slokkeutstyr	Manuelt slokkeutstyr må være tydelig merket. Skilt skal være belyst med nødlis, eller være etterlysende. Tilvisningsskilt må stå på tvers av ferdselsretningen. Ev. bruksanvisning må finnes på eller ved materiellet.	ARK RIE RIV

3.15 § 11-17 Tilrettelegging for rednings- og slökkemannskap

Tilrettelegging av utomhus for rednings og slökkemannskap – generelle krav		Ansvar
Omfang oppstillingsplasser bygninger inntil 8 etasjer	Det skal være minst én oppstillingsplass for høydemateriell slik at alle etasjer og brannseksjoner kan nås.	ARK LARK
Omfang oppstillingsplasser lave byggverk	Maks 50 meter fra bygningen.	LARK
Maksimal høyde på høyderedskap	Høyderedskap rekker inntil 23 meter over laveste punkt på oppstillingsplass.	ARK
Kjørbar atkomst	Det skal være kjørbare atkomst helt frem til hovedinngangen og brannvesenets angrepsvei i byggverket.	LARK

Tilrettelegging for rednings- og slökkemannskap innvendig – generelle krav		Ansvar
Atkomst til bygningen	Atkomsten for brannvesenet må lett kunne åpnes av brannvesenet.	ARK
Krav til universalnøkkel	Det er krav om universalnøkkel som kan åpne inngangsdører.	RIE LÅS
Krav til nøkkelboks	Det bør være nøkkelboks i forbindelse med hovedangrepsvei.	RIE LÅS
Radiokommunikasjon	Det skal tilrettelegges med tekniske installasjoner som ivaretar radiokommunikasjon for brannvesenets samband.	RIE
Slangeutlegg	Alle deler av en etasje skal kunne nås med maksimalt 50 m slangeutlegg. Avstand regnes fra nærmeste brannskille.	ARK

Tilrettelegging for lokalisering og bekjempelse av brann		Ansvar
Hulrom generelt	Hulrom må være tilgjengelige for inspeksjon.	ARK
Sjakter	Sjakter må være tilgjengelig for inspeksjon. Gjennomgående sjakter kan sikres med luker i topp og bunn av sjakt.	ARK
Nedforet himling	Inspeksjon sikres med luker i himling eller nedfellbare eller løse elementer.	ARK

Vannforsyning - utendørs		Ansvar
Slokkevann og sprinkler	Det regnes ikke samtidig uttak av slokkevann til sprinkleranlegg og brannvesen.	RIVA
Tilgang slokkevann	Det skal være brannkum eller hydrant innenfor 25-50 m fra inngangen til hovedangrepsvei. Tilgang til slokkevann må tilpasses brannvesenets maksimale slangeutlegg.	RIVA

Vannforsyning - utendørs		Ansvar
Maksimalt slangeutlegg utvendig	Maksimalt 50 m fra brannkum/hydrant til bil og maksimalt 50 m fra bil til bygning.	RIVA LARK
Slokkevannskapasitet	Minst 3000 liter per minutt fordelt på minst to uttak	RIVA

Krav til orienteringsplan		Ansvar
Krav til orienteringsplan	Det må det være en orienteringsplan ved inngangen til hovedangrepsveien. Denne må inneholde nødvendig informasjon om brannskillende bygningsdeler, rømnings- og angrepsveier, slokkeutstyr, branntekniske installasjoner (blant annet alarm- og slokkeanlegg) og viktig personell, samt oversikt over særskilte farer i sammenheng med brann og ulykker.	RIE

Foreløpige dimensjoneringskrav for Andøya brann og redning

Del av kjørevei	Krav til kjørevei	Ansvar
Kjørebredde	Minimum 3,5 m	LARK
Stigning	Maksimalt 1:8 (12,5 %)	LARK
Fri høyde	Minimum 3,5 meter	LARK
Svingradius	12 meter I tillegg 2 m fri klaring ytterkant vei og utover fra 1,5 m til 4,0 m høyde pga kurv til stige.	LARK
Generelt krav til sporingskurver i kjørevei	Lastebil (L) iht. Statens vegvesen håndbok N100	LARK
Akseltrykk	12 tonn	RIB
Boggitrykk	16 tonn	RIB
Totalvekt	25 tonn	RIB
Krav til dekke	Fast dekke, som ikke er tilrettelagt for vegetasjon.	LARK

Oppstillingsplass	Krav	Ansvar
Bredde på oppstillingsplass	7 meter (høydemateriell) 5 meter (mannskapsbil)	LARK
Lengde	12 meter (høydemateriell) 10 meter (mannskapsbil)	LARK
Stigning	Maksimalt 6 %	LARK
Punktbelastning støttebein	19 tonn, på belastningsflate 60 cm x 60 cm	LARK
Rekkevidde høyderedskap vertikalt	23 m	LARK

Oppstillingsplass	Krav	Ansvar
		ARK
Rekkevidde høyderedskap horisontalt	14,5 m	LARK ARK
Avstand fra oppstillingsplass til bygning	Minimum 3 m til fasade/utstikkende bygningsdeler.	LARK
Krav til dekke	Fast dekke, som ikke er tilrettelagt for vegetasjon.	LARK

4 Forutsetninger for byggefasen

4.1 Brannvern i byggefasen

Entreprenørene (Ansvarlig utførende) må utarbeide en HMS-plan for byggefasen og relevante deler av SHA-plan for prosjektet må medtas. Brannvern må være en del av planen.

Det anbefales at rømningsveier i byggefasen har utgangsmarkeringer som angitt i NS 3926.

Avklaringer om brannvern i byggefasen med lokalt brannvesen er entreprenørens ansvar.

4.2 Dokumentasjon av byggevarer

Det forutsettes at det benyttes dokumenterte produkter og løsninger iht. *Forskrift om dokumentasjon av byggevarer*. Denne forskriften stiller krav til ytelseserklæring, sertifiseringer og godkjenninger som skal følge de enkelte byggevarer. Ansvarlige foretak i tiltaket må påse at det foreligger tilstrekkelig produktdokumentasjon før produktet bygges inn i byggverket.

4.3 Dokumentasjon for driftsfasen

Jamfør TEK § 4-1 skal ansvarlig utførende før ferdigattest fremlegge nødvendig dokumentasjon som grunnlag for igangsetting, forvaltning drift og vedlikehold av byggverk, tekniske installasjoner og anlegg.

Denne dokumentasjonen skal danne grunnlaget for utarbeiding av rutiner for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av byggverket.

Veiledning til § 4-1 angir detaljer hva som skal inngå i FDV-systemet fra ansvarlig utførende. FDV-dokumentasjonen skal være på norsk eller et annet skandinavisk språk.

5 Spesielle forhold i bruksfasen

5.1 Om brannverndokumentasjon

Krav til det organisatoriske brannvernet følger av FOB og er eiers ansvar. Herav inngår at brannverndokumentasjon skal foreligge når tiltaket tas i bruk og at det må etableres nødvendige kontroll- og vedlikeholdsrutiner for alle branntekniske installasjoner (brannalarm, ledessystem osv.).

Møteplass ved evakuering må etableres. Møteplass anbefales lagt i god avstand fra brannvesenets innsatsveier og brannnummer.

5.2 Om bruks- og persontallsbegrensninger

Det henvises til kapittel for risikoklasser og brannklasser mht forutsatt bruk av lokalene.

Følgende persontallsbegrensning gjelder i bygningen:

- Sporadisk personopphold

5.3 Om personer med behov for assistert evakuering

Det er ikke prosjektert med forutsetning om brannvesenets materiell/personell som rømningsvei, men det er tilrettelagt for brannvesenets tilkomst for brannslukking og redning.

Etablering av rutiner for å assistere personer med funksjonsnedsettelse er iht. FOB et organisatorisk ansvar som tilligger eier og bruker, og må tilpasses behovet til den enkelte. Se også kapittel 5.1.

Eventuelle behov for supplerende bygningstekniske tiltak for å ivareta kravet om rask og sikker rømning og redning av personer med funksjonsnedsettelse må eier adressere til prosjekteringsgruppen. Eksempel kan være spesielt utstyr for alarm tilpasset brukerne av byggverket og utstyr for å lette redning via trapper.

Rom for høyspentinstallasjoner skal dør slå i rømningsretning og kunne åpnes med kne, albue eller annen kroppsdel, også av person som kryper eller åler, FEF §4-7.

5.4 Om brannenergi (brannbelastning), møbleringsrestriksjoner, osv.

Rømningskorridorer og -trapper (grønnskavert på branntegninger) skal ikke inneholde brennbare materialer eller utstyr.

Brannenergien er forutsatt som normal, dvs. spesifikk brannenergi er forutsatt under 400 MJ/m² omhyllingsflate. Dette vil normalt ikke gi bruksbegrensninger for lokalene. Unntaket er trafonisjer hvor det vil være store mengder olje. Oljeisolerte transformatorer vil ha høyere brannenergi. Disse er underlagt FEF, som ivaretar krav som følge av bruk av olje og tilhørende økning i spesifikk brannenergi

Innredning/utstyr skal ikke vanskeliggjøre rømning, dvs. det skal være oversiktlige forhold slik at brukerne lett kan orientere seg om hvor utgangene til rømningsveiene og til det fri er.

5.5 Om brannfarlig og trykksatt vare/stoff

For oppbevaring og bruk av brannfarlig vare som gass, diesel, etc gjelder forskrifter og veiledninger fra Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Eier er ansvarlig for at disse forskriftene følges.

Eventuelle behov for supplerende bygningsmessige eller tekniske tiltak må eier/bruker adressere til prosjekteringsgruppen.

Transformatorer inneholder store mengder olje, og det må foretas beregninger for at fastsette trykkavlastningsflater.

5.6 Særskilte brannrutiner

Høyspenningsrom har særskilte brannrutiner, se FEF, REN etc.